

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST Ljudstvu v pouk in zabavo

55: letnik.

od, pa jadrno!"

dovolnost v naši državi.

Ali bomo še verjeli političnim zapeljivcem in njihovu časopisju, ko vidimo takšna dejanja? Zbirajmo se vsi pod zastavo Slovenske ljudske stranke, ozir. Kmetijske zveze, ki hoče urediti šolstvo in državo tako, da bo ljudstvo odločevalo, služabniki ljudstva pa služili in ubogali. Naše ljudstvo plačuje, naše ljudstvo je tudi zrelo, da si gospodari in odločuje! Proč z vsemi, ki ljudske pravice kratijo ali pa molčijo, in jih ne branijo!

Ima vremena —

nema vremena — je še čas — ni časa — to čuješ v državnih pisarnah od najvišje pa do najnižje, kadar se pa ljudstvu naložijo kaka bremena, tedaj je pa — odmah — takoj. Če oblastniki tebi velijo: daj, tedaj se pravi to — takoj, če pa ti od njih nekaj želiš ali prosiš, ti pa odgovorijo, da je za to še dovolj časa ali pa, da sploh nima jo časa za tvoje zadeve.

Te krilate besede: odmah, nema vremena, ima vremena, so igrane tudi v tem letu naše državne uprave zelo veliko vlogo. razne ogromne davke in druga bremena so nam navaliли takoj — odmah, z obljubljenimi socialnimi in kulturnimi uredbami pa še sedaj odlašajo, — ker ni časa. — nema vremena.

Celo leto so obetali, da bodo zmanjšali število uradnikov, imeli pa niso za to pripravne prilike in pravega časa, tako da smo baš sedaj dosegli strahovito množico, da pride na vsakih 140 prebivalcev brez razlike spola, po eden uradnik. Povsod so obljubljali zmanjšanje z ozirom na ogromne upravne stroške, niso pa našli za to, pravega časa in tako so vsi ministrski proračuni kakor smo že zadnjč poročali, strahovito narastli.

Pred dobrimi dvema leti so kolekovali denar in odtegnili 20%, potem pa vrnitev tega odtegljaja neprestano obetali. Z zadnjo, prav trdno obljubo je prišlo „Jutro“ od 15. oktobra, ki je v vsej svoji vladni izvirnosti zatrdilo, da se začne izplačevanje takoj s početkom novembra. November je minul, leto je pri kraju, za izplačilo pa še vedno ni in tudi ne bo pripravnega časa.

Sto in sto umazanih spletk in prevar so zakrivali razni upravni organi v tem času, proti vsemu, kar je prodrl v javnost, so se obetale preiskave, ki se pa sploh nikdar ne izvršijo, ozir. nikdar ne izkažejo s kakim izidom.

Gotovo je pa to, da oblastniki, ki so se sami proglasili za državo, z največjo naglico vse ukrepajo, kar služi v povečanje njih moči in oblasti in ne smemo se nadati, da bi popustili v svojih nakanah. Danes so še precej trdno prepričani, da je še dovolj časa za samovoljno gospodarstvo, bliža se pa prav naglo čas, ko bodo široki narodni sloji spregledali ter spregovorili odločno besedo v svoji državi.

Darujte za Tisk. dom!

Silver je bil bled ko stena. Oči je izbutil od jeze in srda. —

Iztresel je pepel iz pipe. „Pobotajmo se!“ Dajte mi roko!“ je vzkliznil.

„Jaz ne!“ je odgovoril kapitan. „Kdo mi da roko —?“ je zakričal v kčo.

Noben denar se ni genil. Med ostudnimi psokami se je vzper ob steni po koncu na svojo eno nogo in se naslonil na berglo.

Nato je pljunil v studenec. „Tule —!“ je vzkliznil. „Takole mislim o vas! — Preden bo minila ura, vam bom zakuril v teje koči, da vam bo vroče, kakor v krušni peči!“

„E, le smejte se, le smejte se!“ Preden bo minila ura, se bodele drugače smejali!“

In z grdo kletvico je odšel, se spotaknil in padel v pesek, se zopet pravil na nogo in moč z belo zastavo mu je pomagal preko plota —

Trenutek pozneje je izginil med drevjem.

XXI.

Pazljivo je zrl kapitan za njim in ko je izginil, se je obrnil v kčo — Nobenega ni našel na svojem me-

Dobro znamenje.

Gospoda, ki živi na kmetih in gleda na narod od zgoraj navzdol iz svojega gosposkega stališča, izraža večkrat svoje začudenje nad mišljenjem našega preprostega človeka. Vse se ji zdi nekako čudno in nenaravno, kmet postaja samozavesten in nima več tiste slepe pokorščine pred gospodo. Začel je misliti s svojo glavo in gospod se temu zelo čudi.

Neki gospod iz obmejnega okraja pride v mesto ter se razgovarja s svojim znancom: „Veste, naši ljudje so postali nekako čudni. Sicer je res, da imajo zelo težko življenje, celo te nesrečne Wranglovce imajo na vratu, a čudno se mi zdi to, da se tako malo obračajo do mene. Prej so mi pozožili ter me povpraševali v vsaki malenkosti, sedaj pa ne več. Ostali so kakor poprej uljudni, ne vidijo pa v meni nikake merodajne osebe. Pri volitvah in ob raznih drugih prilikah javnega življenja sem jih skušal pripraviti za to in ono, možje so me sicer lepo poslušali, nazadnje pa dejali: „Vse to je res prav lepo, gospod! V imate svoje lastno mnenje, mi pa svoje in vsak naj napravi po svoje.“

Mnogo čita. Zanimajo se in vedo za skrbi, o katerih bi si človek mislil, da sploh ne morejo v kmečko glavo. Tako vam vedo o raznih državnih izdatkih, o ministrskih plačah, o finih cigareтах, katere dobijo ministri za stonj, o raznih zadevah, ki so daleč od kmečkega obzorja, z eno besedo: vse vedo, kar bi jim poprej nikdar ne bil prisodil.“

Mestni znanec tega gospoda menda o praktični gosposki politiki ni imel dovolj pojma, zato je pa dejal, da je to dobro in koristno, češ, narod ima pravico, da zasleduje javno življenje.

Gospod z dežele: „Vi govorite kar znate, to pa ne veste, da propadajo na deželi naše narodnjaške stranke. Koliko sem se trudil, da razložim ljudem pomen naše jugoslovanske demokratske stranke, pa vse zastoni!“ Lepe besede o demokraciji so bile bob v steno, kmetje so se muzali in dejali da ne verjamejo v demokracijo, za katero se peha in trudi tisoč in tisoč policajev, tuhih in domačih biričev. Nas imenujejo kratkomočno policajdemokracijo, tudi o samostojnih kmetih nečej slišati prav ničesar. Če dobimo volitve, propade naša stvar na deželi popolnoma. Narod bo kar drl za avtonomistii. Večkrat slišim kako prav pikro in ostro besedo, češ, prej ste nas hoteli z vso silo zasukati proti Dunaju, sedaj pa proti Belgradu, prej vam je bilo sveto, kar je rekel Dunaj, danes pa, kar reče Belgrad. — Če jim razlagam, da je središče v vsaki državi potrebno in važno, da se mora združevati vsa moč in oblast na gofovem mestu, mi pa pravijo, da so oni — delavni in kmečki sloji, država, mi — gospodje, ministri in policaji bi pa hoteli biti nekaka država nad njimi, ali država v državi.“

Meščan: „To je na vse zadnje tudi res, pa kako si predstavljajo izhod iz vsega tega?“

Gospod iz dežele: „To sem že tu-

di sam vprašal, pa veste, kaj so mi odgovorili? — Kar na kratko so mi dejali, da delavni narod, pa naj si bo slovenski, hrvaški ali srbski, že sam ve, kako treba urediti lastno državo, najprej treba odstraniti pijavke in ko bo narod sam odločeval, bode šlo vse gladko brez vsakih sporov.“

Meščan: „Tako, tako! Recite, kar hočete, res je pa, da imamo državo nad državo. Za mene, ki tudi trpim v današnjih razmerah, je dobro znamenje, da se tudi kmečki narod tega zaveda.“

Socijalni demokratje na delu.

Vse politične stranke v Sloveniji gledajo naprej v — prihodnje volitve. V očigled volitvam se skuša tudi vsaka stranka razmahniti med volilci in pridobiti na ta ali oni način čim več pristašev.

Tudi naši socijalni demokratje se politično oborožujejo, hoteč si opomniti pri prihodnjih volitvah.

Glavno agitacijsko sredstvo socijalnih demokratov je opozicija. Kakor znano socijalisti niso sicer stopili v vlado, časi so prešli od Pašiča veliko in naših dobrot na državno troško — zavezo, da bi bili pripravljeni socijalistični poslanci podpreti vlado v skrajnem slučaju. Ostali so do danes v opoziciji, ki je agitacijsko slepilo za nerazodno delavstvo, a v resnici pa kima socijalistična stranka z vsako vlado, ki se zaveda, da so zadnja in najsigurnejša opora socijalni demokratje, ki so pripravljeni storiti za drobtinice iz vladnih miz vse.

Socijalistični poslanci se med delavstvom ponašajo s svojo opozicijo v parlamentu, a so v resnici ravnotako izdajice samostojne Slovenije kot samostojneži in demokratje.

Za volitve pa se je začela socijalna demokracija pripravljati tudi potom svojega časopisja.

Za glavni strankin zbor so pripravili socijalistični voditelji pravila, ki bodo gotovo sprejeta, in paragraf s teh pravil določa, da mora biti naročen vsak organiziran socijalni demokrat na „Ljudski Glas“ ali pa na „Volksstimme“, ki se proglašata za obvezna strankina časopisa.

Člani socijalističnih krajevnih organizacij pa naj bodo po možnosti naročeni na strankin dnevnik „Naprej.“

Poleg naročnine pa plačuje vsak organiziran socijalni demokrat še poseben časopisni davek v znesku 2.50 dinarjev mesečno.

Socijalistična stranka razširja — svoj tisk potom prišiska, ker mora vsak strankin član plačevati naročnino in še poseben časopisni davek za tiskovni sklad.

Glavna priprava socijalnih demokratov na prihodnje volitve pa bo velik strankin zbor ali kongres, ki se bo v kratkem vršil v Beogradu. Poseben odbor za ta kongres je že izvoljen in se že tudi vršijo predpriprave za to zborovanje. Cilj in namen tega kongresa je: pred volitvami trdno združiti in zediniti vse one socijalistične organizacije naše kraljevine, ki doslej

disciplino — —. Ne dvomim, da jih bomo odbili, ako le hočete!“

Pregledal je „postojanke“ in našel vse v redu.

V vzhodni in zapadni steni koče sta bili le po dve strelni luknji, na južni strani, kjer je izviral studenec, tudi samo dve, v severni steni jih je bilo pet. Imeli smo približno 20 pušk za sedem strelcev. Drva so bila zložena ob stenah, na te sklade smo naložili streljivo in nabasane puške, da so bile brž pri roki. Sredi koče so bili pripravljeni noži in bodala.

„Ugasnite ogenj!“ je poveljeval g. kapitan. „Mraz je minil in dim bi nam utegnil slepiti oči!“

Graščak je lastnoročno pograbil železni lonec z ogljem in ga izsypal na dvorišču v pesek.

„Jim še ni dobil zajutčka! — Jim, oiščite si zajutrk, pa nazaj na vaše mesto! Potrebovali ga bode!“ — Hunter, postrezite vsakemu s čašo žganja!“

Tako je naročeval in med tem ko nam je Hunter nalival žganje, nam je kapitan razložil svoj brambeni načrt.

„Gospod doktor, vi bodele branili vrata. Na izpostavljanje se krogla! Streljajte skozi vežo in stojte v kčoi!

niso soglašale z zahrbtno in dvorezno politiko socijalističnih mešetarjev Antona in Etbina Kristan.

Socijalni demokratje že dobro vedo, da Samostojna ne bo prišla več v poštev pri prihodnjih volitvah, zaradi tega pa bodo skušali na vso moč, da ulovijo v svoje socijalistične mreže samostojne odpadnike potom agitacije z socijalistično opozicijo in potom svoje ga naravnost vsiljenega časopisja.

Naša podeželna politika se bo morala odslej tu temeljito ozreti v naše kmetsko delavsko ljudstvo slepečo socijalistično agitacijo, ki se razvija počasi, a sigurno od moža do moža.

To so „poštenjaki“!

V „Gospodarju“ smo že pisali, da je nezabna sramota za celo Samostojno oc enem letu iz parlamenta odstopljeni pusili poslanec Kirbiš. Pozvali smo „Kmetijski list“, naj se izjavi kot glasilo stranke, kako misli o Kirbiševem mandatu, katerega je razveljavil verifikacijski odbor ter poslal Kirbiša zopet nazaj iz Beograda v Prepolje. „Kmet. list“ ne da na naš poziv nobenega odgovora. Stari pregovor pa pravi: Kdor molči, ta z molkom pri-trjuje. Tako je tudi s Samostojno glede Kirbiša. Samostojni minister Pucelj in vsi samostojni poslanci odobravajo, da je sedel Kirbiš v zbornici — nad eno leto kot neizvoljeni poslanec, vlekkel neprestano poslanske dnevnice, ker rabil brezplačno poslansko železniško karto, dasi so vsi vedeli, da nima on mandata, ampak poslanec Slovenske kmetijske zveze Skoberne iz Rajhenburga. Ne smemo pa tudi pozabiti pribiti dejstva, da je razveljavil verifikacijski odbor Kirbišev mandat dne 1. decembra t. l. in da je dvignil Kirbiš poslanske dnevnice tudi za mesec december, ko je bil že odseljen iz zbornice.

Vsak pošten slovenski kmet nam bo pritrdil, da je nastopal Kirbiš kot vedoma neizvoljen poslanec skrajno — nepošteno. Ravnotako nepošteno kot Kirbiš, je ravnal Pucelj, samostojni poslanci in cela Samostojna, ki je rpe-la v svoji sredini kot ljudskega zastopnika moža, o katerem je došlo vedela da ne spada v Beograd.

Samostojno je najprej proslavil v zbornici njen voditelj dr. Vošnjak, ki je vedoma govoril v zbornici neresnico in ga je kot neresnicoljuba ožigosalo 20 ljubljanskih vseučilišnih profesorjev.

Pečat laži je utisnil Samostojni tudi znani Urek iz Globokega. Krono nepoštenosti pa je poveznil na Samostojno mešetar Kirbiš.

Stranka, ki ima za glavne voditelje može, ki ne poznajo resnice, ki je omadeževana z znakom nepoštenosti, pač o Novem letu ne bo več dobila prostora med našim resnicoljubnim in pošterim kmetiskim ljudstvom!

Ministrske špekulacije.

Beograjski list „Republika“ napada bivšega ministra Velizarja Jankoviča, ker ima v neki francoski banki naloženo lepo svoto 400.000 frankov. Mož je bil kot minister večkrat na

— Hunter, vi bodele na vzhodni strani, Jack na zapadni! Gospod Trelawney, vi ste najboljši strelec, vi in Gray — vidva vzemita severno steno s petimi strelnimi luknjami! Od tam bode prišel napad! Če se jim posreči, da preplezajo pot in streljajo na nas skbozi naše lastne strelne luknje, bi se nam utegnilo presneto slabo goditi! — Jim, midva nista mnogo vajena puškam, basala bova in pomagala, kjer bo treba!“

Mraz je minil. Solnce je priplezalo preko dreves in takoj zapelo z vsosilo. Megla je izginila, kmalu je žarel pesek kakor peč in smola se je topila v hloidih naših sten. Pometali smo si suknje v stran, si zavijali rokave in odgrnili vratove in tako smo stali in čakali vsak na svojem prostoru in drhteli od pričakovanja in napetosti.

Minila je ura.

„Naj se obesijo!“ je godrnjal kapitan. „Tole čakanje je dolgočasno. — Gray, poživljajte malo, da dobimo ka-vetra!“

In tedaj smo čuli prvo vest o napadu.

(Dalje prihodnjič.)

raznih potovanjih ter je pri tem pridno trdil za valuto. Kot prvak pri vladi je vedel za vse nakane svojih tovarišev in tako mu ni bilo težko zamenjati z vednim uspehom dinarje v franke ali pa narobe. Kakor znano, dobivajo ministri na leto lepo svoto od poldruga milijona kron in ves ta vtenar kroži radi mastnega profita po vseh moglih tujih bankah. — „Republika“ našteva g. ministru prav našančeno, kje in kako je verižil in g. minister se celo leto na tako očitana ni nik najmanj oglašal, sedaj, ko je že zmašil ves denar v žep, pa pravi, da je pripravljen dati listu vse franke, ki bi se našle v kaki francoski banki vpisani na njegovo ime. Dober izgovor!

Podobnih spekulantov je cela vrsta na visokih mestih. Zakon pravi, da ne sme nobeden poslanec in višji državnik opravljati razven tega še kako druge državne oz. upravne službe, pri upravi monopola pa imamo celo vrsto bivših ministrov in poslancev, ki vlečejo najmanj toliko plače kot znašajo njihove dnevnice. Kakor poročajo listi, imajo nekateri politični prvaki kar po tri dobro plačane državne službe in ministrske hčerke in zeti se vozijo v državnih avtomobilih in salonskih vozovih po železnici iz Beograda na razna letovišča.

Politični pregled.

Kraljevina SHS: Po dolgotrajnih in mučnih pogajanjih med vladnimi strankami se je sestavila nova vlada, v katero so vstopili: radikalni, demokrati, samostojni in muslimani. Zadnja zapreka za sestavo nove vlade je bilo vraščanje vojnega ministra. Demokrati so odločno vztrajali pri svojem sklepu, da ne sme general Zečević (vodja zloglasne „bele“ roke, tane oficirske organizacije, ki se hoče vlikovati v državno politiko), na noben način postati vojni minister novega kabineta. Zečevićev zaščitnik pa je bil ministrski predsednik Nikola Pašić, ki je demokratom izjavil, da nikakor ne more pristati na njihovo zahtevo. Zečević je postal vojni minister. Takoj po imenovanju pa je postal svojo ostavko. Najbolj zanimivo je, da so se demokrati protivili imenovanju tega generala samo tako dolgo, dokler se nista za njega zavzela krona in Pašić. Sele potem, ko so videli, da za nikakor ne morejo stirmoglaviti, so odnehali. V svoji divji jezi pa so Zečeviću obljubili, da bodo v drž. zboru neizprosno razkrivali razne nerednosti v armadi, zlasti pa umazanosti višjih oficirjev, organiziranih v takozv. „beli“ roki. Zečević se je demokratskih groženj najbrže ustrašil in zato je odstopil. — Nova vlada, v kateri sedita dr. Zerjav in Pucelj, je na Stefanovo popoldan imela svojo prvo sejo, ki je trajala tri ure. V tej seji je ministrski predsednik naznanil, da se bo kralj odslej imenoval „Aleksander I.“ Nato se je vršila razprava o delovnem programu nove vlade in o vladni izjavi, ki so jo drugi dan prečitali v parlamentu. Ministrski svet je sklenil, da narodna skupščina v najkrajšem času izvede sledeče zakone: 1. državni proračun in proračunske dvanajstine; 2. zakon o državnem svetu; 3. zakon o upravnih sodiščih; 4. zakon o glavni kontroli; 5. volilni zakon; 6. zakon o samoupravi; 7. zakon o centralni upravi; 8. zakon o ministrski odgovornosti; 9. zakon o javnih uradnikih; 10. tiskovni zakon; 11. zakon o zemljiškem kreditu; 12. zakon o zavarovanju zoper vremenske nevarnosti; 13. naučni zakon za osnovne, srednje in višje šole; 14. zakon o uradni sodišči; 15. zakon o prenosni vojaški sodišči; 16. zakon o likvidaciji agrarnih odnosov; 17. zakon o izenačenju davkov. Iz zgoraj navedenega reševala vladne zakonske predloge, je razvidno, da se vladne stranke silno bojijo volitev. Volilni zakon so postavili na peto mesto in ne na drugo. Gotovo bi ga bili najraje porinili na 18. mesto, samo da bi v tem času še nemoteno sedeli pri vladni mizi. Na zadnje mesto so postavili zakon o izenačenju davkov. To si bodo treba dobro zapomniti. Izenačenje davkov po vsej državi je eno izmed naj-ugnejših vprašanj, ki najbolj kriči po najprejnejši rešitvi. V političnih krogih

sodijo, da je življenjska doba nove vlade počilo odmerjena, ker bodo nasprotstva med radikali in demokrati v par tednih zopet izbruhnili. Novo vlado lahko primerjamo družbi navidez-nih prijateljev, ki se pri kapljici rujnega vinca za kakšno malenkost spu-stito v krog in prepir.

Italija: Italijanska zbornica je pred par dnevi glasovala o začasnem proračunu. Proračun je bil z glavo vladne večine sprejet. V imenu jugoslovanskih poslancev je govoril poslanec Virgilio Šček (duhovnik); izjavil je, da jugoslovanski poslanci ne morejo izreči zaupanja vladi, ki je tako nasilno postopala napram primorskim Slovincem in Hrvatim. — Goriška in Istra sta dobili svojo deželno avtonomijo. V goriški deželni odbor je imenovala vlada pet Slovencev in pet Italijanov. Predsednik je Italijan dr. Petrarin. Slovenski člani so sledeči: dr. Anton Gregorčič, dr. Engelb. Besednjak, odvetnik dr. H. Tuma, nadučitelj Ign. Križman in trgovec Treven iz Idrije. Istrski deželni odbor je sestavljen takole: 10 Italijanov, 4 Jugoslovani in sicer: prof. Fr. Matejčič, Josip Pangerc, dr. Ivan Poščić, in dr. E. Vratovič.

Naši shodi in tečaji.

Shodi poslancev Kranjca in Škobernet: Poslanca Krajnc in Škoberne imata 6. januarja (Sv. Treh kraljev) shode v Dobovi in Kapelah, 8. januarja (v nedeljo) pa v St. Petru pod Sv. gorami in na Bizeljskem.

Okrajni sestanki naše Kmetске zveze in Zupanske zveze za celjsko okrožje se vrše: Ponedeljek 2. januarja v Celju, hotel Beli vol za ves sodni okraj Celje. Govori poslanec Krajnc. V torek, dne 3. januarja v društveni dvorani na Laškem za sodni okraj Laško. Govori poslanec Krajnc. Dne 4. januarja v Sevnici pri g. Starku za sodni okraj Sevnica. Govorita poslanca Škoberne in Krajnc. Dne 5. januarja v župnišču v Brežicah za sodni okraj Brežice. Govorita poslanca Škoberne in Krajnc. Dne 9. januarja v okrajni hranilnici v Kozjem za vzhodni del kozjanskega okraja, kot župnije Kozje, Podčetrtek, Olimje, Polje, Buče, Sv. Peter pod Sv. gorami, Podsreda, Koprivnica in Pilstanj. Govorita poslanca Škoberne in Krajnc. V torek, dne 10. januarja v župnišču v Planini za vzhodni del kozjanskega okraja in sicer za župnije St. Vid pri Planini, Planina, Dobje, Prevorje, Zagorje in za Jurklošter v laškem okraju. Na te okrajne sestanke Kmetске in Zupanske zveze so povabljeni zlasti vsi odborniki in odbornice krajevne organizacije, vsi naši župani, občinski odborniki in njih namestniki, ki so že pristopili ali pa nameravajo pristopiti k Zupanski zvezi.

V Svečini se je vršil tečaj za župnike SLS dne 20. decembra za župnjo Svečino, Sv. Jurij, Sv. Križ, Sv. Ilj in Sv. Kungoto. Udeležba je bila zelo lepa. Govorila sta tajnik Zebot in o. Pavel. Predavanja so se vršila v gostoljubni hiši g. Serbineka.

Tečaj v Cirkovcih se je izborno obnesel. Udeležba 150 iz vseh župnij Dravskega polja. Predavanja so trajala od 9. do 1. ure. Zbrani župniki so z pozornostjo sledili predavanjem o položaju, državnem proračunu, novih davkih, taksah, dohodnini, kako se gospodari, o šoli, časopisju, organizaciji itd. Navzoči samostojni in so-eji so s prva nekaj mrmrali, a živi dokazi predavatelja Vesenjaka o razliki v državnem gospodarstvu od 23. novembra 1920 do danes so jih popolnoma poparili. Poslušali so, gledali in obmolknili. Udeleženci so izrazili željo, da bi se slični tečaji ponavljali vsako leto.

Tedenske novice.

Vesela in srečno novo leto želim naročnikom in somišljenikom uredništvo in upravnštvo „Slov. Gospodarja“.

Vse cenjene naročnike, ki še niso vsaj deloma plačali naročnine za prihodnje leto, prosimo, da isto takoj storijo, kajti drugače smo primorani, vsled prevelike draginje, jim ob novem letu ustaviti list. „Slov. Gospodar“ stane za celo leto 48 K, za pol leta 28 K, za četrt leta 16 K, za inozemstvo 25 din. Upravištvo.

„Slovenski Gospodar“ bo stal prihodnje leto v razprodaji komad 2 kroni. Nato še danes opozarjamo vse tiste, ki si list od številke do številke kupujejo ter jih vabimo, da naj rajše pristopijo med redne naročnike, ker jim na ta način list pride za več kot polovico ceneje.

V Slovenijo je dospel z dvornim vlakom iz Beograda v Ljubljano naš kralj Aleksander. Iz Ljubljane se je podal v spremstvu pokrajinskega namestnika Hribarja v Kamniške planine, kjer se udeležuje lova na divje koze.

Duhovniške vesti. V rajhenburškem samostanu trapistov je umrl 20. t. m. pater Mavrus Reberšak, rodом iz Pilstanja. Kot 12letni deček je prišel v samostan, kjer je bil vzoren redovnik in vsem obiskovalcem samostana dobro znan. — Za duhovne svetovalce so imenovani: dr. Josip Somrek, profesor bogoslovja v Mariboru; Jožef Dekortj, dekan v Ljubnem; Franc Sal. Cizej, župnik pri Sv. Martinu pri Šaleku; Josip Čede, župnik v Studenicah; Andrej Fišer, župnik v Ribnici na Pohorju; Ivan Jurko, župnik v Staremtrgu; Josip Krohne, župnik v Podsredi; Anton Pernat, župnik v Dobovi.

Kadar se prestavljajo ministrski stolčki ter nastane takozvana vladna kriza, počivajo vsi visoki uradi v Beogradu. Uradniki se sprehajajo iz sobe v sobo, posedajo, držijo roke križem ter se samo razgovarjajo in pre-rekajo o novih ministrih in novih gos-podarih. Ker se uradnike nastavlja samo po strankarskih potrebah, za to so ministrske spremembe velike važnosti za vse uradništvo. Nikdo ne-če delati, kriza je, vse stoji, zakaj bi tudi delali, saj se ne ve, od kod pride novi minister — ali bo uradnike povšal, ali pa prestavil.

Pri teh malih ministrskih spremembah za visoko uradništvo sicer ni nobene nevarnosti. Vse je tako lepo urejeno, da imajo polovico dobrih mest radikali, polovico pa policajdemo krati, k večjemu to se lahko zgodi, da policajdemokrati minister izmenja s kakim radikalom svoj stolček in da se radikalni visoki uradniki preselijo v urad, ki je bil poprej zaseden od demokratov.

Korita so lepo razdeljena, to je pa tem lažje, ker beograjski prvaki vse znajo, danes vam rešuje promet, jutro poljedelstvo, potem pa lahko tudi socijalna, pravna, zdravstvena vprašanja — z eno besedo: vse.

Da se ne bode dežalo, da govorimo tako samo mi avtonomisti ali celo nekaki nevarni ljudje, navedemo še to kar piše pristno srbski list „Srbija“ iz Mitrovice: Pred vojno je delalo v posameznih državnih uradih polovico manj uradnikov in gladko je šlo. Danes pa sede tam, kjer je sedel poprej samo eden uradnik, kar trije ali pa še več uradnikov, od katerih hoče vsak biti nad drugim. Naša državna uprava je polna nesposobnežev. Ti nosijo razna imena: načelniki, inšpektorji višji in najvišji, komisariji sekretarji od I. do V. klase itd. Poleg njih je ogromno ševilo strokovnjakov, svetovalcev, izvedencev, posredovalcev in nakupovalcev. Izmed ten hoče tudi vsak „nadzorovati“, delati pa ne mara nobeden. „Izobraženci“ vstajajo kar čez noč, na pol anal-fabeti (nepismeni) prthajajo na mesta, kjer bi morali sedeti izkušeni in spo-sobni možje.

Davkoplačevalcem za Božič in Novo leto. Na zahtevo radikalov in demokratov je nadaljeval za božične praznike zakonodajni odbor našega parlamenta delo. Večina katoliških poslancev ni bila za božične praznike v Beogradu, ampak doma. Odsotnost večine poslancev katoliške veroizpovedi so porabile vladne stranke in o-srečile davkoplačevalce z zopetnim po-višanjem davkov. Zakonodajni odbor je sklenil, da se poviša zemljiški da-vek v prečanskih krajih (tostan Sa-ve) za 400%, v Srbiji in Crni gori pa ostane pri starem. V novih prečanskih krajih se bo pobiral davek na vojne dobičke tudi za leto 1921. Tem predlogom vladinovev se je odločno upri naš poslanec dr. Hohnjec, ki je zažugal in odboru, da bo proti temu od-kritemu kršenju enakopravnosti vseh pokrajin glede plačevanja davkov od-ločno nastopil v parlamentu. Jugoslo-vanski klub se je izjavil, da ne prizna zakonov, ki bodo tako nezumno v ži-vo zadeli ravno našega kmeta. Zakon

o groznem povišanju zemljarine in o pobiranju davka na vojne dobičke je sklenila že nova Pašičeva vlada, v katero se je vrnil slabostojni Pucelj.

Koliko veljave ima g. Urek v Pišecah. Iz Pišec nam poročajo: Naš gos-pod kmet Urek se je udeležil seje na-šega občinskega odbora in pozval od-bornike, naj se odločno izrečejo proti priklopitvi dela brežiškega okraja k ljubljanski oblasti. Odborniki so pri tem Urekovem predlogu skimali z glava-mi in se izrekli za nedeljevo Slovenijo. Urekova beseda ne zaleže niti pri Pišecanih, ki so se spametovali. Zaupati Vam moram g. urednik, da tiči g. Urek vedno na svojem domu. V Beograd gre samo po dnevnice. Kakor videti, se ne strinja več naš rojak s slabo-stojno politiko in je šel kot zgubljeni sin prav temeljito v se.

Iz parlamenta izgnani posili po-slanec Kirbiš je potegnil čisto protiza-konito dnevnice tudi za mesec decem-ber, ko je bil njegov mandat že davno razveljavljen. Sedaj bo zahteval blagaj-nik parlamenta nazaj decemberske dnev-nice od Kirbiša. V klubu naših samo-stojnežev se govori, da bodo vrnili bla-gajni Kirbiševe decemberske dnevnice vsi samostojni poslanci. Lepe pojme o poštenosti imajo samostojni koritarji!

Komisije, ki prevzemajo tobak, katerega so kmetje letos sadili, postopajo zelo čudno. Država je obljubila visoke cene, a plačevala je tobak sramotno nizko.

Orliški telov. tečaj. V Mariboru se vrši 29., 30. in 31. decembra v telovadnici č.č. Šolskih sester tridnevni telovadni tečaj za Orlice. Pozivamo vsa krožke mariborskega okrožja, da pošljejo na tečaj po eno ali dve telovadkinji. Za hrano in stanovanje je preskrbljeno po zmernih cenah.

Savinjsko orlovsko okrožje priredi na Polzeli v prostorih g. Cizeja štiri-dnevni vaditeljski tečaj. Tečaj se zaključi z veliko telovadno akademijo na praznik sv. Treh kraljev popoldne v istih prostorih. Na sporedu so dekla-macije, govori ter proizvajanje naraščaj-skih, članskih in vaditeljskih vaj za leto 1922. Začetek točno ob 3. uri popoldan. Ljubitelji mladine udeležite se mladinske priredtve v obilnem številu! Bog živi!

Razstava v Trbovljah. Razstavile so v Društvenem domu gojenke 10 te-denskega gospodinjinskega tečaja, kar so se naučile v tem času iz kuhinjske in šivankarske umetnosti v zadovolj-stvo vseh, ki so sodelovali pri tem te-čaju. Zahvala za uspehe gre pred vsem izvrstnim voditeljicam tečaja gđ. Odlaskovi in Sušnikovi. Enak tečaj smo imeli tudi spomladi, da imamo sedaj 40 izsolanih gospodinj in u-pamo, da se bodo vztrajno ravnale po pridobljenih naukih in izkušnjah.

„Slov. Gospodarja“ prodajajo v Ptuju: Franc Julija v trafiki v Luten-bergerjevi hiši, knjigarna Viljem Blanke in trgovec Ivan Petersič.

Kupujte in naročujte potrebščine edino-le pri trgovcih, obrtnikih in tvrdkah, ki oglašajo v „Slov. Gospo-darju“ in „Straži“.

Zopetno podražanje na železnica-h. Na predlog železniškega ministra je sklenil zakonodajni odbor, da se po-višajo dne 1. februarja 1922 železniš-ki tarifi na osebe za 50%, za blago za 10%. Razun tega poviška bo pla-čeval od 1. januarja prihodnjega leta vsak potnik 15% posebne takse od svo-je, plačane za železniško karto. Nova taksa za prevoznino blaga po želez-nicah bo znašala 10%. Z Novim letom nas bo nova Pašičeva vlada osrečila z mnogobrojnimi „dobrotami.“ S po-višanjem železniških tarif so edino zadovoljni slabostojni poslanci, ki pač imajo prosto karto I. razreda.

Na južni železnici se bode raču-nalo od 1. januarja 1922 naprej vse v dinarjih.

Roparski umor. V Slomih pri Po-lensaku se je 20. t. m. dogodil stra-šen roparski umor. Posesnik Vesen-jak, ki se je zvečer vrnil z živ. sejma v Ltuju, je našel v sobi na tleh leže-čo svojo ženo, zabodeno v prsa in trebuh, na postelji pa je ležala njego-va mati, ubita od udarca s sekiro po glavi. Šest tednov star otrok, ki se je nahajal v sobi, je ostal nepoškodovan. Morilec je odnesel nekaj obleke in par klobas. Orožništvo je uvedlo pre-iskavo.

Na Dravskem polju so fantovski pretepi nekaj vsakdanjega. Bolj izvan-

redni pretep med fanti se je doigral na Stefanovo v Cirkovcah v gostilni Golijat. Iz pretesnega medsebojnega objekta je odneslo več fantov težke telesne poškodbe.

Nesreča v rudniku. Dne 20. t. m. se je v rudniku Zenica v Bosni vnel plin, v sled česar je prišlo do eksplozije, ki je zrušila rov, v katerem se je za časa nesreče nahajalo več rudarjev. Nesreča je zahtevala več človeških žrtev. Osem rudarjev je bilo takoj mrtvih, več pa ranjenih. Ponesrečeni rudarji so družinski očetje, ki zapuščajo nepreskrbljene družine. — Krivda te grozne nesreče zadene ravnanstvo rudnika, ki za varnostne naprave ni ničesar storilo.

Volkovi in divji merjasci na Dolenjskem V kočevski okolici se sedaj pogosto pojavljajo volkovi in divji merjasci. Logar kneza Auersperga je v kočevski okolici ustrelil dva divja merjasa, prvi je bil 1 m visok in 1,40 m dolg, tehtal je pa 140 kg. Nek drug lovec je pa ustrelil dve volkulji. Pred dnevi je nek voznik iz Kočevja namerel na volka, ki je ravnokar trgalo ovce. Zanimanje ljudstva za to človeku in živalim nevarno divjačino je zelo veliko. Zlasti so volkovi v obširnih Auerspergovih gozdovih pokončali že skoro vse srne in zajce. Ljudje pravijo, da je volkove v tako obilem številu prignalo na Kranjsko streljanje med vojno, kajti pred vojno so bile te zveri v teh krajih velika redkost.

Parnik se potopil. Dne 25. t. m. zvečer sta zadela skupaj ob izlivu Save v Donavo ladija »Prizren« in potniški parnik »Strossmayer«, ki vozi med Belgradom in Zemunom. Ladja »Prizren« je bila prebita in se je potopila v par minutah. Nesreča ni zahtevala nobenih človeških žrtev. Govori se, da je nesrečo zakrivil kapitan potopljene ladje »Prizren«.

Razbojništvo v okolici Djakova. Iz Djakova javljajo, da se je v okolici mesta tako razpaslo razbojništvo, da ne mine skoro teden, da se ne bi zgodil kak slučaj uboja ali ropa. Zadnje dni so se zgodila razbojništva v Mandičevcu, Striživonji, Piskurju in pondeljek pred samim Djakovom. Zandermerji se je dosedaj posrečilo uloviti 6 razbojnikov.

Albanski razbojniki so se zopet pojavili v velikem številu ob južni meji naše kraljevine. Roparske tolpe plenijo in ropajo po naših obmejnih vaseh. Naše orožništvo je preslabo, da bi zamoglo trajno pregnati in ukrotiti te albanske roparje. Srditi boji med našim orožništvom in roparsko druhaljo so na dnevnem redu.

Pismenost v Srbiji. Po najnovejši statistiki prosvetnega ministrstva je v pokrajinah predvojne Srbije 30% pismenih moških (toraj 70% nepismenih), dalje 7% pismenih žensk (93% nepismenih). Skupaj toraj na teritoriju predvojne Srbije 18% pismenih, 82% pa nepismenih. Romunija in Rusija sta imeli pred vojno 95%, odnosno 80% analifetov. Vsekako je bilo število pismenih srbskih moških in žensk pred vojno večji. Danes posedla Srbija še enkrat toliko srednjih šol kot Hrvatska kjer znašajo analifeti 35%.

Gospodarstvo.

Našim cenjenim čitateljem

Hočemo sedaj ob Novem letu nekaj poročati o tistem delu »Slov. Gospodarstva«, ki nosi nadpis »Gospodarstvo«.

Ker smo vsi gospodarji, zato je ta del našega lista za vse sloje, najsibole vinogradnik ali vinar, poljedelec ali živinorejec, sadjar ali čebelar, največje važnosti. Cene blagu, najsibole imamo za prodaj ali ga iščemo za nakup, niso več tako stalne, kakor pred vojno. Od dneva do dneva, od tedna do tedna, se dvigajo ali padajo v obširnih skokih in vsak pameten gospodar hoče biti o vseh spremembah, ki se tičejo njegove stroke, hitro in točno obveščen. On hoče vedeti, ali gre za cene pri vinu, živini, sadju, žitu, žganju, mleku, jajcih, senu, slamu, platnu, usnju, kožah, lesu itd. itd. gor ali pa padajo, da ne trpi škode pri prodaji ali pri nakupu.

Ceravno smo dobili od raznih strani ustmena in pismena priznanja za dobro in točno gospodarske in trgarske, v preteklem letu, hočemo vendar za del našega lista še razširiti in poglobiti v novem letu. Pridobili smo si

novе gospodarske strokovnjake in kmetijske izvezoce, realne trgovce, za druge in še druge dobre gospodarje, ki so nam obljubili svojo pomoč v novem letu. Zato nam bo mogoče, da obvesimo, da gospodarski svet, veselo in točno o vseh spremembah cen v raznih panogah gospodarstva, o poprašanju in ponudbi, o izvozu in uvozu, o stanju valute, carini, voznini, t. d. Razum tega pa bo gospodarski svet našega lista prinašal tudi strokovne in poučne članke vseh gospodarskih panog. Pravkom, posebno nam in povišanju starih, kakor tudi osebnih dohodov, bo odločen poseben terstalen prenos.

Na ta način hočemo doseči, da bo naš list postal res v pravem pomenu besede »Slovenski Gospodar«. Sedaj pa še imamo prošnjo do vseh tistih, ki bi tudi radi sodelovali v gospodarskem delu našega lista, pa se vprašujejo: »Kaj pa naj pišem?« Piši o tem, s čim se pečaš. Vinogradnik o stanju vinogradov in opravljenem delu v vinogradih, o vinskih cenah in poprašanju po blagu, gospodinja o cenah za mleko in jajca, gospodar o stanju živine in ceni iste po sejnih, vinar o ceni moke in drugih važnih potrebščin v svojem kraju itd. itd. Vse ta poročila iz raznih krajev Slovenije bomo zbirali in sestavljali bomo pregled o naših gospodarskih razmerah. Vsak dopis je dobrodošel, najsi bode pisan kakorkoli, na dopisnici ali pa v risumu, samo da odgovarja resnici, za kar jamči podpis. Ves narod mora sodelovati v gospodarskem vprašanju in pri zdravljenju naših dosedanjih bolnih razmer. Na podlagi teh poročil bo do potem naši poslanci tudi lahko odpravili marsikateri nedostatek.

Zato prosimo vse naše čitatelje: Podpirajte gospodarski del našega lista! Delajmo složno za gospodarski procvit našega naroda. Samo v smotrenem gospodarskem delu leži naša rešitev.

Praktikanti (vajenci) za državno vinarstvo in sadjarstvo šolo v Mariboru se sprejemajo v najkrajšem času. Pogoji: starost najmanj 16 let, dovršena najmanj ljudska šola z dobrim uspehom, telesna sposobnost. Prednost imajo kmetijski sinovi, ki ostanejo pozneje doma. Praktikanti obiskujejo razsurski in jezikovni pouk, drugače delajo praktično v vseh panogah šolskega gospodarstva pod strokovnim vodstvom. Za to dobivajo pomanjšano terbrano brezplačno in imajo prednost pri sprejemu za prihodnje šolsko leto 1922-23 kot redni učenci. Kot absolventi te dvoletne šole pa uživajo ugodnost po členu 8 zakona o ustroju vojske, t. j. skrajšano vojaško službovanje po 14 mesecev (dijaški rok) pod pogojem, da to ostanejo pozneje na lastnem domu. Lastnoročno pisane prošnje za sprejem praktikantov je poslati ravnateljstvu dr. vinarstva in sadjarstva šole v Mariboru najkasneje do 25. januarja 1922 s sledečimi prilogi: krstni list, domovnica, zadnje šolsko spričevalo, zdravniško spričevalo in spričevalo o npravnosti. Sprejem ali odklonitev se naznani pismeno. Prijatelji našega kmetijstva se vabijo, da blagovolijo posebej opozarjati kmetovalce na to ugodno priliko za strokovno izobražbo njihovih sinov. Drugi listi se naprošajo za ponatis tega razglašja.

Srednja vinarica, sadjarska in poljedelska šola v Mariboru, ki se ustanavlja poleg obstoječe, pravkar 50 let stare vinarice in sadjarske šole v Mariboru, se za tekoče šolsko leto 1921/22 ni mogla otvoriti, ker se je oglasilo prepričilo število kvalificiranih prosilcev. Radi tega se je morala otvoritev te nove srednje kmetijske šole preložiti na poznejši čas.

Vinogradništvo.

Alkohol v vinu. Množina v vinu se nahajajočega alkohola je vzrok, da govorimo o močnejših in slabših vinih. Čim več alkohola vsebuje vino, tem močnejše je in tem večjo ceno ima. Navadna namizna vina imajo 8% do 10%, boljše buteljska vina 11-12% in vina izredne dobrote tudi 13 do 15 stopinj alkohola. Ker nastane alkohol pri vrenju iz močnega sladkorja, zato si lahko vsak posestnik že vnaprej izračuna koliko stopinj alkohola bo vsebovalo njegovo vino, ako stena ta mošt po klosterneburški moštni tehtnici in ako ve, da da vsaka stopinja

sladkorja okroglo 0.6 stopinj (satanke 0.57) alkohola. Treba mu je samo stopinje sladkorja (n. pr. 18) množiti z 0.6, da dobi alkoholne stopinje svojega vina. Da pa našim posestnikom ne bo treba računati, hočemo tukaj podati majhno tabelo, po kateri si vsačlo lahko poišče množino v njegovem vinu se nahajajočega alkohola, če le ve, koliko stopinj (gradov) sladkorja je tehtal v jeseni njegov mošt. Mošt, ki je tehtal 16 stopinj, ima sedaj kot vino približno 9.76 stopinj alkohola, prej 17 stopinj, sedaj 10.45; prej 18, sedaj 11.10; prej 19, sedaj 11.78, prej 20, sedaj 12.45; prej 21, sedaj 13.1; prej 22, sedaj 13.84; prej 23, sedaj 14.54; prej 24, sedaj 15.23.

Doge za soda. Danes so doge dragoceno blago in zato hoče vsak posestnik hlastove hlode izkoristiti kolikor mogoče in gleda, da ne gre noben cm lesa v izgubo. Radi tega so doge različne dolžine in posestnik ne ve koliko litrov bo približno držal sod iz teh dog. V pojasnilo naj mu služijo sledeče številke: 54 cm dolge doge dajo sode približno 56 l — 1 vedro, 62 cm dolge doge 112 l — 2 vedri, 72 cm 169 l — 3 vedre, 84 cm 226 l — 4 vedre, 90 cm 282 l — 5 vedre, 108 cm 565 l — 10 vedre, 138 cm 1150 l — 20 vedre, 160 cm 1695 l — 30 vedre, 189 cm 2825 l — 60 vedre, 235 cm dolge doge 5650 l — 100 vedre.

Cene sodov v Nem. Avstriji so za tamošnje razmere precej visoke. Transportni sodi (od 300—700 litrov) stanejo 60—70 K za liter, veliki lagvi pa od 40—50 K za liter. Kubični meter hlastovega lesa za doge stane 60 do 80 tisoč kron. Tudi vse druge potrebščine, ki se rabijo v večjem kletarstvu, stanejo denarne vsote, o katerih se pri nas še nikomur ne sanja. Tako stane n. pr. vinska pumpa 190.000—200.000 K, 1 m cevi 11.400 K, pipa 16.000 K, aparat za čiščenje (filtriranje) vina srednje velikosti 1.700.000 K, 1 kg žvepla za žveplanje sodov 500 K i. t. d.

Zamaški (štopni) se bodo najbrž v doglednem času pocenili, ker imajo velike fabrike v Španiji, na Francoskem in v Italiji toliko izdelanega in surovega blaga na razpolago, da ne vedo kam z njim, ker je posebno pot na Rusko, ki je porabila največ tega blaga, zaprta. Pri nas stanejo srednje veliki zamaški za polovnjake 160 K do 200 K, kar je precej drago z ozirom na splošne svetovne cene.

Romunija je dovolila prosti izvoz svojih vin in ne pobira več nobene carine za izvoženo vino.

Sadjarstvo

Sadna letina 1922 obeta biti precej dobra, kakor nam poročajo izveščenci. Drevje je nastavilo obilno cvetnih popkov in če bo v cvetu ugodno vreme, bo sadja dovolj posebno v onih krajih, kjer letos ni bilo sadja.

Stara skorja na sadnih drevesih se mora odstraniti tudi zato, ker tiche pod to skorjo razna mrčesa, ki škodujejo pozneje cvetu in sadju. Sedaj je čas zato. Ako je mokro, deževno, vlažno vreme je skorja mehka in se da pomesti z debela s staro, obrabljeno, trdo brezovo metlo, ne da bi se ranila zelena skorja. Odpadki se naj pobirajo in sežgo.

Za živinorejce.

Mariborsko sejmako poročilo. Na sejem dne 27. t. m. se je prignalo: 9 bikov, 150 volov, 317 krav, 6 telet in 1 konj. Skupaj 483 komadov. Povprečne cene za različne živalske vrste so bile sledeče: debeli voli 1 kg žive teže od 20 do 25 K, poldebili voli 15 do 18 K, plemenski voli 11 do 15 K, bikji za klanje 13 do 14 K, klavne krave debele 16 do 18 K, plemenske krave 10 do 14 K, molzne krave 12 do 18 K, breje krave 12 do 18 K, mlada živina 13 do 15 K, krave za klobasarje 8 do 10 K.

Mesne cene v Mariboru. Volovsko meso I. vrste 1 kg 22—24 K, II. vrste 18—20 K. Meso od bikov, krav, telci 1 kg 16 K. Telečje meso I. vrste 20 K, II. vrste 18 K. Svinjsko meso sveže 1 kg 32 K.

Koliko jaje leže kokoš. Ker ima srednje dobra kokoš približno 600 jajc, jih nastavkov, leže tudi okrog 500 do 600 jajc, ki se razdelijo kakor sledi: V 1. letu približno 15—20 jaje, v 2. letu približno 100—120 jaje, v 3. letu

v 5. letu 60—80 jajc, v 6. letu 50 do 60 120—135 jajc, v 4. letu 100—115 jajc, jaje, v 7. letu 35—40 jajc, v 8. letu 15 do 20 jajc, v 9. letu 1—10 jajc, torej skupno 495 do 600 jajc. Iz teh pomnigih skušnjah in natančnem opazovanju dognanih številkah sledi: 1. Da kokoš po 4. letu svojega življenja ne donša več koristi glede jajc. Posebno ako je že v 2. ali 3. letu zlegla 200—250 jajc, kar se mnogokrat zgodi. 2. Da mora vsaka gospodinja natančno vedeti za starost svojih kur, ker bi sicer s krmljenjem starih kur trpela škoda. Prodaja jaje tvori danes važen gospodarski dohodek naših kmetij, zavarjari in vinarji. Reja kureline je posebno tam, kjer imajo te živali dovolj prostora za pašo, zelo dobičkanosna, ker stane eno jajce v Sloveniji približno 10 do 11 K. Jajca plačujejo v velikih slučajih domače stroške za sol, petrole, sladkor in kavo. Izvoz naših jajc gre posebno v Svico. Trgovci, ki igujejo z jajci, nimajo pri tem eksportu nobene izgube. Reji kureline pa bomo morali posvetiti vso pozornost! Posebno bi nas veselilo, ako bi nam kakava vrla gospodinja ali vrli gospodar poslal račun, koliko si misli, da ga stane reja ene kokoši na leto.

Kapela. Čebelarica podružnica v Kapela-Radincih ima svoj občni zbor na praznik Sv. Treh kraljev dne 6. prosinca v gostilni v »Zidu«.

Hmelj. V pretekli dobi je bila hmeljska kupčija precej živahna. Hmelj so kupovali po 4500—5500 čehoslovaskih kron za 50 kg. Za hmelj prvovrstne kakovosti so ponujali celo do 6000 kron za 50 kg. Tudi po tujem hmelju je bilo popraševanje precej živahno in so se cene gibale med 4000—4500 K za 30 kg. Največ hmelja gre v Nemčijo, Francijo, Belgijo ter Anglijo, nekaj tudi v Ameriko.

Ponarejeni pet dinarski bankovci. Z prometu kroži nič manj kakor 12 vrst ponarejenih 5 dinarskih bankovcev. Izmed teh sta posebno dve vrsti bankovcev tako dobro ponarejeni, da jih celo posamezni blagajniki lahko smatrajo za prave, ponarejeni bankovci vseh ostalih 10 vrst so pa ponarejeni tako okorno, da se jih na prvi hip prav lahko razloči od pristnih. — Dobro ponarejeni bankovci vrste št. 8 imajo vijoličaste risbe, ki so pa preveč rožnate. Ravni tisk je na ponarejenih novčanicah veliko bolj jase. Obraz Obličja je na ponarejeni novčanicah na strani skoro raven. Ponarejeni bankovci 9. vrste imajo sledeče glavne znake: Vijoličasti obris je preveč rdeč. Jezik zmaja je na ponarejeni novčanicah popolnoma raven. Na vratu zmaja ni na ponarejeni novčanicah dveh izrastkov. Rep zmaja je na ponarejenem bankovcu veliko tanjši in mnogo slabše izveden kakor na pristnem. Osnovna siva barva je na ponarejenih bankovcih posebno z desne strani in pri dnu nepravilna in netočna. Torej pozor!

Vrednost denarja. Ameriški dolar stane 2574, francoski frank 21-21.10 naših kron. Za 100 avstrijskih kron je plačati 5%, za 100 čehoslovaskih kron 365—370, za 100 nemških mark 131 za 100 laških lir 1160 jugoslovanskih kron. Vrednost naše krone stane v Curihu 2 centima (1 centim = 1 vinar). Od zadnjega poročila je vrednost našega denarja ostala nespremenjena.

Dopisi.

Sv. Rupert v Slov. gor. Tudi pri nas smo si napravili načrt za nabiranje darov za nove bronaste zvonove. Prosimo domačine in prav posebno pa vse rojake Rupercane, ki bivajo izven župnije, osobito tiste, ki imajo kaj več pod palcem, da darujejo za ta lepi namen.

Kebelj. Spominjamo se, kako so nam samostojni in socialisti zidali zlate gradove v oblake, kako so nam obetali republiko. Ko so pa prišli do korit, so pozabili na vse svoje obljube. pri prihodnjih volitvah bomo Kebelčanji glasovali sklenjeno za Kmetisko zvezo, ker se edinole ona poteguje za kmeta in delavca. Samostojnežev in socialistov, ki so podprenik kapitalistov in čifutarije, ne bomo nikdar več volili. Sedaj so samostojneži na vladi in mi vsi čutimo, kako nas visoki davki uničujejo. Ubogi delavci

pa si mora po visokih cenah kupovati živila. Prihodnjih volitev se veselimo, ker bomo enkrat za vselej obračunali s socialnopravnimi in samostojneži.

Sv. Lovrenc na Dravskem pogu. Kakor znano, so pri zadnjih občinskih volitvah prodrli naši slabostojnejši s pomočjo rdečih bratcev. Pred volitvami so nam slabostojnejši obliubljali, da bomo imeli dosti tobaka, kletkali so pa krivi visokih davkov i. d. Na ta način so preslepili marsikaterega, da je vrgel svojo kroglico v njihovo škaflico. Toda sedaj po treh mesecih njihovega vladanja se že kažejo posledice. Kakor hitro je prevzel slabostojni župan Jurij županske posle, je zahteval večjo plačo, da si plača ilapca. Odborniki so pa odklonili njegovo zahtevo. Sedaj si je pa na lastno pest doobil 3000 K plače na leto, vrhulaga še odškodnino za pota i. d. Prejšnji klerikalni župan ni v osmih letih toliko zaslužil, kakor bo zaslužil slabostojni župan v enem letu. Za razsvetljavo je prejšnji župan v 19 letih županovanja zahteval samo 30 K, a sedanjí župan pa zahteva kar 100 K. V teku treh mesecev smo tako napredovali, da so nam občinski dolgiade zvišali od 50 odstotkov kar na 200%. Ribničanu Flaku je to seveda prav, ker on ne plačuje nobenih davkov, toda kako bomo mi kmetje, ki imamo tako ogromne občinske dolge, ko nas je v lanskem letu obiskala poša, a letos nam je pa suša uničila poljske pridelke, sedaj nam pa hočejo docela izprazniti žepe slabostojni občinski možje. Svetovali bi preroku in modrijanu Zunkoviču, naj podrega — slabostojno škrinjico in naj v njo na glas zatrobi, da jo bo pri prihodnjih volitvah odnesla povodenj.

Sv. Miklavž pri Ormožu. Dne 14. t. m. smo spremili truplo nam nad vse priljubljenega krščanskega mladeniča Andreja Polanca iz Zasaveca, kateri je nas zapustil v najlepši mladeniški dobi, star 27 let. Bil je pri vseh sorodnikih, znanih in prijateljih ter soseskih občepriljubljen in v posebno veselje njegovim starišem, kar je pokazal veličasten spreved. N. v m. p.

Zavrč. Nedavno je „Straža“ poročala, da so bili trije odboriki naše občine — pristni samostojni seveda! — po volitvah kaznovani. To je resnica! Dva sta bila kaznovana celo radi tatvine. Sedanjí župan je svojih dolžnosti razrešen. Ker se bo v kratkem vršila volitev novega župana, pozivamo okrajno glavarstvo, da nemudoma razveljavi mandate kaznovanih odborikov. Gospod Pirkmajer je pač lahko ponosen na zaupnice, ki mu jih dajejo ljudje, med katerimi se nahaja kazensko izključeni šolmašter Troha. Bilo bi dobro, ako bi okrajno glavarstvo odredilo pregled zapisnikov občinskih sej. Sicer pa, proč z ljudmi, ki delajo nečast celi občini!

Ponikva ob južni žel. Pri nas imamo na dan Sv. Treh Kraljev, 6. januarja ob 1/9. pri g. Martinu Zdošek shod Kmetke zveze, popoldne ob treh na istem prostoru občini zbor Bralnega društva. Na obeh zborovanjih govori urednik Golob.

Smarje pri Jelšah. V občini trg Smarje pri Jelšah biva že 35 let ne pretegnoma vdova M. G. Pred kratkim se je obrnila njena domovinska občina v mestu Brežice na bivališčno občino, da ji naznani, če so pogoj sprejema navedence v domovinsko zvezo trg Smarje dani. Ko je dobila to zahtevilo (že od sedajnega župana), je tudi stavila tako zahtevo. Dne 2. t. m. se je vršila seja občinskega zastopa, ter je bilo pričakovati ugodne rešitve. Pa glej! Vstal je L. občinski svetovalec — ter gescheite Maxi — ter predlagal odklonitev zahteve, češ, da je reklamovana že stara. Temu so pritrdili tudi njegovi samostojni tovariši, a da je dobil ta neumni predlog porušeno večino, pridružil se jim je še demokrat sodnik dr. Sumenjak. Vsaj od zadnjega bi pričakovali več znanja in spoštovanja predpisov in zakono. Sedaj bode o zadevi govorilo okrajno glavarstvo ter jo seveda v smislu zahteve rešilo. Temu sodniku častitamo na toliki brihlosti ter ga priporočamo višji oblasti v napredovanje ali še celo odklikovanje, njegovim kolegom pa v pomilovanje.

Belevedo. Na dan Sv. Treh Kraljev po maši se vrši pri nas shod Slovenske kmetke zveze. Govori poslanec Pušnjak.

Sv. Lenart nad Laškim. Dne 19. t. m. se je pri podiranju drevja smrtno ponesrečil Matevž Spec, posestnik v Žigonu. Rajni je bil vzoren gospodar in nad vse skrben oče ter vedno zvest pristaš SLS. Zapušča ženo in tri še ne preskrbljene otroke. Bodi mu blag spomin! Težko prizadeti rodbini pa naše iskreno sožalje!

Rimske Toplice. V noči od 12. do 13. decembra je pogorelo na Gračnici skladišče in pisarne parne žage in tovarne podpetnikov. Kako je ogenj nastal, se ne ve.

Laško. V nedeljo, dne 11. t. m. je priredila podružnica Kmetijske družbe podučni govor o živinoreji v šoli. Govorila sta višji živinorejski nadzornik g. Zidanšek in inštruktor g. Zupane iz Celja. Potrebno bi bilo kaj takega tudi po drugih župnijah. Živinoreja je eden izmed glavnih virov dohodkov za kmeta v našem okraju. Potrebno bi bilo, da bi podružnice Kmetijske družbe, okrajni zastop in občine, kakor tudi za živinorejo vneti posamezni kmetovalci skupaj in storili vse potrebne korake, da se v okraju vzredi več lepe plemenske živine. Ako ne bomo imeli dobrih bikov plemenjakov in plemenskih krav, ne bomo imeli tako lepih in težkih volov, kakor pred vojsko. Drugo sredstvo za povzdigo živinoreje je, da pridelamo več dobre krme. Treba bo zopet misliti na umetno gnojenje.

Laško. V četrtek, dne 15. decembra, se je vršil v društveni dvorani podučni tečaj za pristaše naše stranke. Kakor navadno, se je tudi tokrat zbralo lepo število naših najzavednejših mož, fantov in deklet, ki so s pazljivostjo sledili govorom. Zelimo le še večkrat kaj takega.

Rajhenburg. V nedeljo, 8. prosinca, ob treh popoldne, priredi tukajšnji telovadni odsek Orel s sodelovanjem orliškega krožka, v dvorani nove kaplanije telovadno akademijo. Na vzporedju so tudi pevske točke. Prijatelji orlovske mladine so uljudno vabeni. Bog živi!

Brežice. 5. januarja se vrši pri nas v župnišču (ne v Narodnem domu) okrajni sestanek Kmetke zveze in Županske zveze. Odborniki in odbornice Kmetke zveze, naši župani ter občinski odborniki in namestniki, pa tudi drugi naši pristaši so lepo povabljeni!

Smrtna kosa. Po težki operaciji je v ovetu svoje najlepše dobe življenja preminila v mariborski bolnišnici Lucija (Cilika) Smigovec, najboljša cerkvena pevka in vrla mladenka od Negove. Redkokdaj je v eni osebi telesna in duševna lepota v tako obilni meri združena, ko je bila v rajni Ciliki. Kako veliko spoštovanje in ljubezen je ta vzorna, delavna, plemenita mladenka uživala ne le v krogu svojih župljanov, ampak tudi daleč naokrog po sosednjih župnijah, je bil živa priča veličasten pogreb, ki se je vršil v Negovi. Ob odprtem grobu je glasno jokalo vsako oko. Slava njenemu spominu, večni mir njeni plemeniti duši!

Skrivnostni umor ozir. nesreča. Pretekli teden so našli v Mariboru na tračnicah, kjer se križata glavna proga juž. žel. z koroško progo, truplo neznanega moškega, starega okrog 36 do 40 let. Leva roka je bila odrezana, istotako desna noga. Domneva se, da ga je povozil večerni vlak, ki prihaja iz Ljubljane v Maribor, ker je bila lokomotiva oskropljena s krvjo. Pri komisijonelnem pregledu so našli, da je imel tik pod srcem dve rani, ki sta bili od strokovnjaka roke napojnjeni z vato. Oblast se ni ugotovila identiteto ponesrečenca.

Iz relega sveta.

66 ladij je po poročilu iz Bukarešte zamrznilo v spodnji Donavi pri Braili. Sedaj delajo velike priprave, kako bi razbili led in spravili v ludo zamrznjene ladije v varna pristanišča. Ker je v Dobrudži letos zima nenavadno hudo pritisnila, se je bati, da bo tamkaj promet po Donavi za delj časa popolnoma ustavljen.

Največja zvezda. V akademiji znanosti v mestu Čikago v Ameriki je imel profesor Michelsen znamenito predavanje o zvezdah. Rekel je, da so bili dosedaj mnjenja, da je zvezda Beteigzen največja zvezda, toda na podlagi preiskav novega teleskopa je dognano, da je zvezda Anatares največja med vsemi zvezdami.

Poplavljenost mesto. Voda, ki je pred dnevi prestopila bregove, je preplavila mesto Hull (Anglija). Cestno-železniški promet je bil ukinjen, istotako razsvetljava in železniški promet. Škoda znaša 250.000 funtov šterlingov. (Okoli 280 milijonov naših kron).

Cigarete ali otroka. Gospa Lee, soproga ameriškega zdravnika je vložila tožbo na ločitev zakona. Pravda je šla tako daleč, da se je gospa morala postaviti kot strastna kadilka pred odločitev: ali obdrži po ločitvi svojega 6 letnega otroka ali pa pušči cigarete. Ko je bila izrečena ločitev zakona, jo vpraša sodnik: „Ali se odločite za cigarete, ali za otroka“. Gospa se je odločila za cigarete in prepuščila otroka možu; sama pa sedaj v miru puši dnevno svojih 60 cigaret.

Grozna poročila o lakoti prihajajo iz Azije. V mestu Omsk strada več kakor 3000 otrok. Za legarjem je obolelo 60%. V tatarski republiki izumirajo cele rodbine radi pomanjkanja živil in kurjave. Mrličí ležijo po vseh nezakopani.

Usoda ruske carske obitelji. Dosedaj so o usodi ruske carske obitelji krožile različne vesti. Eni so trdili, da so boljševiki ustrelili vse člane ruske carske obitelji, trupla pa zažgali, znet druge vesti so pa vedle povedati, da je bil ustreljen samo car. Pred nekaj dnevi je pa priobčil finski list „Uho Undererieteler“ pismo nekega v jekaterinoslavu stanujočega meščana, ki je takrat, ko je ruska carska obitelj preživela svoje zadnje dni, živel v bližini hiše, v kateri je bivala ruska carska obitelj. V tem pismu se zatrjuje, da je mladi carjevič umrl od strahu, ko je videl, da so mu očeta ustrelili. A o ženskih članih ruske carske obitelji ni nič znanega. Ta meščan je kemično preiskal pepel, toda v njem niso našli nobenih ostankov — človeškega trupla. Nihče ne ve povedati, kam so spravili ženske člane ruske carske obitelji in kam so spravili trupla carja in carjeviča.

Izum novih lokomotiv. Švedsko društvo inženirjev preiskuje zdaj nek nov tip takozvane lokomotive na turbinah. Prva lokomotiva je že popolnoma izgotovljena in se že nahaja v obratu državne železnice v Hagalundu. Kot bistveno novost tega tipa lokomotive obstoja v tem, da je izgotovljena na parne turbine, namesto mehanskega v betu. Vrhulaga ima lokomotiva poseben kondenzator za izrabo para, ter posebno napravo za izrabo kurjave. Ako se obnese ta tip, bode izum neprecenljive vrednosti za izdelovanje lokomotiv. Nadalje preiskujejo švedski inženirji še dva druga tipa lokomotiv, ki imata posebne naprave in izboljšanja parnih kotlov, vsled česar ne bodo padale iskre iz dimnika lokomotive in se bodo tudi stroški obratovanja zelo znižali. Tozadevni poskusi s temi lokomotivami so v polnem teku. Dosedaj se švedski časopisje o teh lokomotivah izraža zelo povoljno.

Razporeke v Ameriki. Ameriški vladi delajo razporeke resne skrbi. L. 1919 je bilo izvršenih 129.000 ločitev zakona, v zadnjih 20 letih se je izvršilo 1.885.000 razporok, vsled česar je postalo 1.318.000 otrok nesrečnih. Kje je vzrok? Mnogokrat se poprej bolj siromašni ženini dokopljajo do velikega premoženja, pa se potem skušajo iznebiti svojih žen, ki so nosile težo siromašnih dni, da se nato poroče z raznimi igralkami, plesalkami in sličnimi lahkoživimi ženskimi osebami — razkošje in gizdavost pa vleče žene drugam, ker možje ne morejo njih visokih zahtev izpolniti. Kofglavni vzrok se pa navaja pomanjkanje krščanskega verskega prepričanja zlasti v anglikanski cerkvi.

Za časa svetovne vojne so divjaki Turki poklali na najbolj grozovit način nad 1 milijon katoških Armencev. Sedaj so pa že zopet udarili divjaki turški nacionalisti po katoliških Armencih. Ubogo ljudstvo beži pred divjaki na vse strani. Se armenski patrijarh je pobežnil iz domovine in se nastanil v Bajrutu.

Ljudje iz predzgodovinske dobe. V zadnjem času se povsod in tod najdejo okostnjaki ljudi iz predzgodovinske dobe. Muzeji (razstave zgodovinskih spominov) v nekaterih državah so se v zadnjem času zelo obogatili. Sedaj javljajo iz Bubenca, (Hrvatska) da so pri kopanju temelja za neko hišo izkopali človeški okostnjak, ki je po izjavi strokovnjaka star najmanj

2000 let.

Tri neodvisne države na Kavkazu. Ruska sovjetska vlada je dne 6. novembra t. l. proglasila neodvisnost armenske, georgijske in azerbejdžanske republike. Vse tri republike so se potem združile v „Federacijo transkavkaskih republik“ s prestolico v mestu Tiflis.

Bernhard Kellermann o Rusiji. Ob priliki neke prireditve berolinskega odbora za pomoč sestradancem v Rusiji je govoril nemški romanopisec Bernhard Kellermann o nemško-ruskih odnosajih. Njegove misli so bile sledeče: Ruska in nemška kultura sta bili že od nekdaj ozko zvezani. — Kakor je bilo umsko življenje Rusije pod vplivom Nemčije, tako se je tudi umsko življenje Nemčije v znatni meri razvijalo pod vplivom Rusije. Puškin, Gogolj, Turgenjev, Gončarov, Tolstoj, Dostojevskij, Gorkij, Čehov, Andrejev in mnogi drugi so danes vsakemu izobražencu med Nemci dobro znani. Razen Nemcev pač nobeden narod ni sprejel teh pisateljev z iskreno prisrčnostjo. Dela ruskih pisateljev so v celoti zgodovina stoletne vojne. Stoletne vojne duha proti materiji, herojske borbe rusnice proti laži, ljubezni proti mrznji, napredka proti reakciji — herojske borbe svetlobe s temo — ali če hočete: človeka s časom. O sedanjí politični konstelaciji je B. Kellermann rekel: „Od vseh velikih evropskih narodov so največ pretrpeli v svetovni vojni Rusi in Nemci. Ena uteha nam je pa vendarle ostala. V dobi, ko narodni znagovalec triumfirajo v sijaju zmage in še vedno živijo v starem, predvojnem duhu, sta se ruski in nemški narod osvestila, stopila sta na cesto očiščenja, poglobitve, preporoda in obnove. To je vredno veliko več nego razvijanje zastav in nacionalistično samodopadenje.“

Kaj vse lahko opraviš v tajništvu Slovenske Ljudske stranke?

Vsak somišljenik ali somišljenica naše krščanske slovenske stranke dobi v tajništvih v Mariboru ali Celju brezplačno pojasnila ali navodila v teh-le zadevah:

1. Prošnje za oprostitev, skrajšani rok službovanja ali dopust, potem glede oddaje konj, vozov itd.
 2. V davčnih zadevah: prizive in pritožbe, napovedi itd.
 3. V pravnih ali sporu in zadevah daje po pravnih strekovnikih potrebna pojasnila.
 4. V zadevi zavarovanja proti požaru oskrbi vse potrebne pri najboljši slovenski zavarovalnici, t. pri Vzajemni. Če ste zavarovani pri kakih tuji družbi, vam priporočamo, da lahko odstopite ali zvišate pri domaći zavarovalnici.
 5. Tajništva posredujejo pravicilnih in vojaških oblastih.
 6. Sporočajo našim gg. po elektr. želje in zahteve naših ljudi.
 7. Daje pojasnila glede shodov in organizacij, govornikov itd.
- Vsak, kdor se obrača do tajništva pismeno, naj priloži znamke za odgovor. Naslov: Tajništvo Slov. ljudske stranke, Maribor, Cirilova ul. 1. nadstropje; v Celju pa Tajništvo SLS, Beli vol.

Novi koledarji. V Cirilovi tiskarni v Mariboru sta izšla sledeča koledarja: „Pisarniški skladni koledar“ za leto 1922 in stane brez poštnine 20 K, nadalje „Mašinski koledar“ za leto 1922, nalepljen na karton in stane brez poštnine 5 K. „Koledarček Kmetke zveze“ z bogato vsebino se dobi v Tajništvu Kmetke zveze v Cirilovi tiskarni in v Tajništvu Kmetke zveze ali SLS v Celju hotel „Beli vol“ in stane lično vezan 18 K. Izšel je tudi „Plantnski koledar“, pripraven zlasti za bribozce in se naroča pri Brune Rotter, Maribor, Krakova ulica 3-1. Stane 5 din, ali 20 K, po pošti 21 K in 20 vin.

Vsem uradom in pisarnam! Raznovrstne pisarniške potrebšnine kot papir, fini kancelijski in koncepni, mapice, kasete, ovojni papir, črnilo, peresa, svinčnike, radirke, ravnila, vse raznovrstne tiskovine za župne in občinske urade, za šolska vodstva, krajne šolske svete, za zasebne pisarje itd. kupite najceneje v tiskarni sv. Cirila v Mariboru!

Dr. Franc Čeh, presetnik in vrđja senatorja „Mirni dom“ v Sv. Juriju ob Pesnici namanja v svojem, v imenu svojih s... Milana v Feodora, svojega tasta Josipa Tratensek, višjega poštnega kontrolorja v p. in posetnika, svoje tašče Irme Tratensek, svojega svaka Vojteha Tratensek in ostalih sorodnikov vsem sedutstvu jedim prijateljcem in znancem preterujajo vest, da je življenja njegova iskreno ljubljene, srčnožebre soproge, ostrema matere hčerke in sestre, gospe

Ade Čeh roj. Tratensek

v torek, dne 27. decembra 1921, ob 1/2. 1. uri, preden s tolaži li sv. vora v 87. letu njene dobe, urša kap napovedala svoj neizprosni sto.

Truplo naporabne pokojnice bo v četrtek, dne 29. decembra 1921, ob 1/2. 10. uri v hiši železni v Sv. Juriju ob Pesnici (Mirni dom) svečano blagoslovljeno in nato na domačem pokopališču v Sv. Juriju položeno k večnemu počitku.

Sv. maša radnašica bo darovana istega dne ob 10. uri v župni cerkvi v Sv. Juriju ob Pesnici.

Sv. Jurij ob Pesnici, dne 27. decembra 1921.

867

MARIBOR, GRAJSKI TRG št. 1.

Velika zaloga vseh vrst moškega in ženskega **sukna** samo najboljše angleško in in češko blago. — Perilo, nogavice, odeje in dr. Največja izbira vseh vrst **svilenih rebcev** in šerp. Cenjene ženine in neveste se še posebno opozarja, na pozabite predno si kaj kupite, ogledati si zalogo v veliki **manufakturni trgovini**.

JOS. KARNIČNIK, Maribor, samo Grajski trg šte. 1

Najrenej **kupiš** Najbolje
v Cirilovi tiskarni v Mariboru

papir kancelijski, fini in konceptni, pisemski, svileni (zidani), prešani (krep), mapice, kasete, ovojni papir, vse na različnejše pisarniške potrebščine kakor: črnilo, peresa, svinčnike, radirke, ravnila. — Molitvenike, rožne vence, svetinje, trgovske knjige, šolske potrebščine in krasne razglednice.

Solidno

Točno

Zaloga pohištva

Karol Preis

Maribor, Gosposka ulica 20
(prej trg. hiša Pirchan.)

Spalnice, jedilnice, gospodske sobe, klubgarniture, pohištvo iz mehkega lesa, kuhinjsko pohištvo, železno pohištvo, vložki, modroce, stolice, posteljno perje, preproge, podoba, zrcala, gradl za modroce, platne, blago za pohištvo, linoleum i. t. d., po izvanredno znižanih cenah.

Svobodni ogled, vsakdanja vanjska razpošiljatev.
Ceniki brezplačno.

868

Srečno Novo leto

želi osem svojim odjemalcem

MARTIN VRABL

trgovina z mešanim blagom v PTUJU, Panonska ulica 9.

Veselo Novo leto

želi

Alojzij Brenčič

trgovac v Ptuj.

Čevlje in škornje

vsakovrstne, najboljše kakovosti si kupujte ali naročite po meri v moji rovi delavnici v lastni hiši

v Mariboru, Vrtna ulica šte. 8
(sosed parne žage Antolič). 1-2 849

Vsa naročila izvršujem hitro in po zmernih cenah ter se priporočam **Adolf Klubiška**, čevljar.

Ribje olje in emulzija od njega

se dobi

v novi lekarni pri „sv. Anehu“.

Maribor, Glavni trg 20, v hiši And. Mayer.

1-3†

693

Srečno in veselo Novo leto

želi svojim cenjenim odjemalcem

Franc Cvilak

belilnica voska, obrt medu in voščenin, Slov. Bistrica.

VESELO NOVO LETO 1922

želi svojim odjemalcem, naročnikom, ozir. gostom:

Livarna zvonov inž. J. Bühl Maribor, Kopaljska ulica 9.	Worsche Karol veletrgovina z manufakturno Maribor, Gosposka ulica 10.	Preac & Šostarič špecerjska trgovina Maribor, Gosposka ulica 8.	Vlahovič Ljudevit in Julija mesarja in gestilna Maribor, Aleksandrova c. 38.	Andražič Ivan trgovina z mešanim blagom Maribor, Koroška c., Vodnikov trg.
Duhar Franjo svečar in medicar Maribor, Vetrinjska ul. 30.	Pinter & Lenard veletrgovina z železnicno Maribor, Aleksandrova c. 32-34.	Svetovnoznana gostilna Grajska klet (Gjuro pl. Valjak) največja te vrste v Jugoslaviji V Mariborskem gradu.	Haber Karol. trgovina s špecerijo in poljskimi prdelki na debelo in drobno Maribor, Aleksandrova c. 39.	Škrabl Srečko manufakturna trgovina Maribor, Gosposka ulica 11.
Prull Friderik lekarna pri „Orlu“ Maribor Glavni trg 12.	Jančič Karol trgovina z manufakturno Maribor, Aleksandrova c. 11.	Majer Franjo manufakturna trgovina Maribor, Glavni trg, Stolna ul.	Gosti na pri „Črnem Jurju“ (Velebil - Kirbiš) Maribor, Vetrinjska ulica 3.	

Srečno in veselo Novo leto 1922

želi jo doli navedene tvrdke svojim odjemalcem, naročnikom i. t. d.

Oglasni zavod I. Sušnik, Maribor, Slovenska ulica 15.

P. Erzin

kakao, kava, čaj
Maribor
Gospodarska ulica 28.

Tomažič Lovro
kotlar
Maribor
Sodna ulica 24.

Ivan KRAVOS
sedlarska delavnica
Maribor, Koroška cesta
trgovina
Aleksandrova cesta 13.

Ernest Birtič
restavracija pri „Klavnici“
Maribor.

Fran Bernhard-ov sin
GUSTAV BERNHARD
trgovina s porcelanom
Maribor.

SCHENKER & COMP.
transportno d. d.
Maribor, Meljska c.

Eman Ilich
slaščičarna
Maribor
Slovenska ul. 2.

Fran Stickler

restavracija
Glavni kolodvor
v Mariboru.

Združeni črevljarski mojstri
v Mariboru in okolici, Glavni
trg pod veliko kavarno.

Koser
slaščičarna
Maribor
Slovenska ul. 2.

J. N. Šoštarč
manufakturna
trgovina
Maribor, Aleksandro-
va c. 13.

Koser
slaščičarna
Maribor
Slovenska ul. 2.

August Schrock

trgovina mešan.
blaga, Maribor,
Vetrinjska ul. 7.

FRANC BALON
gostilna
pri „Brodu“
Pobrezje,
Maribor

IVAN KVAS
klobučar.
Maribor.

Meljska cesta 74.
ELLINGER
trgovina z usnjem
Maribor
Kralja Petra trg št. 9.

Karničnik

Josip
manufakturna trgovina
Maribor, Grajski trg 1.

Srečko Pihlar
manufakturna
trgovina
Maribor.
Gospodarska ul. 5.

FRANJO HORVAT
slikar
Maribor.
Slovenska ul. 10

Feliks Pučko
delikatesna trgovina
Maribor
Aleksandrova c. 31

FRANC ZWERLIN

kroj. delavnica in konfekcija
Maribor
Aleksandrova c. 28.

Franjo Majer
manufakturna
trgovina
Maribor
Glavni trg št. 9

Kühn
in
Klešič
Maribor
Velika
kavarna

Anton Tavčar
tovarna mesnih iz-
delkov in delikates-
na trgovina, Maribor,
v Jurčičevi ulici 3.

BALKAN

delniška družba
za mednarodne transpor-
te in menjalnica, Ale-
ksandrova cesta, Maribor.

Djuro Valjak

KAVARNA „CENTRAL“

MARIBOR.

JOSIP DERGAS
gostilna, Maribor,
Koroška cesta 48.

Fran Zemljič
gostilna „pri črnem orlu“
Maribor
Grajski trg

Tiskarna
sv. Cirila

Maribor,
Koroška c. 5.

SANI

za sankanje
gotovljene iz najboljšega lesa,
preparirane s škropljenjem, najlažje laka-
tati
dvo- in enovprežne sanke s 6
sedeži, 2 enovprežne sani
proda po ceni
Franjo Pergler, Maribor,
Mlinska ulica 44. 1-2 840

Pozor mlinarji!
Prvo vrstna švicarska svileni
mlinska sita
(pajetljivi), kakor tudi pristna
volnena sita, 24 in 32 cm ši-
roka, priporočila trgovina
Avgust Čadež, Ljubljana,
Kolodvorska ulica št. 35
nasproti stare Tišlerjeve
gostilne, 1-4 823

DOBRO IN POCENI

kupite edino pri tvrdki

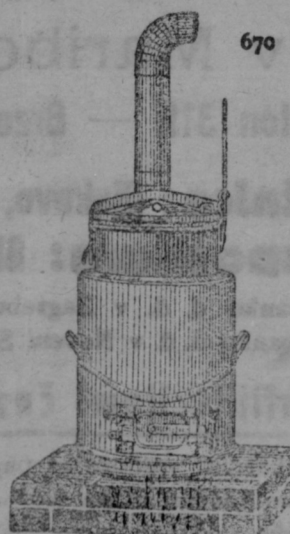
Jakob Lah, Maribor, Glavni trg 2.

Zimsko perilo, obleke, klobuke, črevlje, dežnike,
copate, nogavice ter razno galanterijsko blago.
Najceneje! Solidno!

Kupim takoj vsako množino
bukovih in
hrastovih drv.

Drva morajo biti vsaj napol suha. Plačam najvišjo
ceno. — Cenjene ponudbe na upravo „Slovenskega
Gospodarja“ pod šifro „Co et G. 150“, 3-5 805

Pri Jos. Osolinu v Laškem
—: kupite raznovrstno blago vedno najboljše. —:
1-2 817 Z odličnim spoštovanjem Jos. Osolin.

POZOR!

Skladišče poljedeljskih strojev prvovrstnih to-
varen kot Umrath & drug, Bubna, Mayfarth
& drug, Dunaj, Wichterle & Kowarik, Prostějov,
Titania, Wels i. t. d. se nahaja pri tvrdki

IVAN HAJNY, MARIBOR

Aleksandrova cesta 45, nasproti glavnemu kolodvoru
ter priporočila:

vile s pripravo, mlatilnice, žitne čistilne mline, trijerje,
ali odbiralnice, slamoreznice za ročni ter pogon na vitel,
sadne mline, grozdne mline, stiskalnice, reporeznice,
drobilne mline za izdelovanje vsakovrstne moke, koruzne
robkarje, manjše vrste komad po K 360—, sesalke in
pocinkane cevi, gnojne črpalke Sackove pluge, naj-
boljše pocinkane brzoparilnice v velikostih 50 do 200 l,
brzoparilne lonce, močno pocinkane kotle za vžigat, po-
cinkane lonce, mlečne posnemalnice in stroje za meso
rezat. Oskrbim tudi prvovrstne slamorezne nože. Popra-
vilo raznovrstnih strojev se izvrši dobro in zanesljivo.
Postrežba točna in solidna. Zastopniki se sprejemajo.

Širite katoliške liste!

V Peklu pri Mariboru se vinčed pod vojo tudi pesimi in na pemed nadaljuje. O Božičnih praznikih bode cenjeni gostje prijetno presenečeni, ker se bo že tudi „dober in pisen“ 1923 šak tečil. Isboren alkoholov „pretitrat“ so obilna jedila, katerih je treba devolj seboj prineati. Vesele praznike in srečo neve leto želi vsem svojim gostom And. Jančkovič. 860

Zahvala. Krajni šolski svet in šolsko vodstvo v Ribnici na Pohorja se najiskrneje zahvalujeta vsem blagim darovalcem, ki so radovoljno, imajo pred oči edine dober namen, darovali les, oziroma prispevali v gotovini, ali kako drugače pripomogli, da se je šolsko poslopje od snotraj popolnoma prenovilo. Tisočera hvala! Ostani- nite še nadalje tako naklonjeni šoli, saj je to v korist mladini in narodu. 859

Organisti pozor! Dober harmonij se ceno prod. Lojska škola, Ptujaka gora. 868 1-8

Dober krojaški šivalni stroj, pogrnjela na okna in druge stvari prod. po nizki ceni Šubere, Maribor, Aleksandrova cesta 40. 862

Žago kupim na vodno silo kje v mariborskem okraju. Žaga bi naj bila prenosljiva. Ponudbe na Ferdinanda Mom, pos. Planica šte. 2, pošta Fran. 861

Spretna prodajal- ka specerijske stroke z letnim spridevalom se sprejme. Ponudbe z navedbo plače se naj pošlje na naslov K. Rabus, tovarnica suhomesnate robe v Zagrebu. 828 1-2

Trgovski učenec iz dobre poštane hiše s dobimi šolskimi spridevali se sprejme takoj v trgovini s mešanim blagom Alojs Plater, Slov. Bistrica. 1-8 82

5000m³ bukovega stoječega lesa imam na prodaj. Les se lahko uporabi za na žago, drva in ogije. Franc Plešnik, pos. Sv. Duh 47, p. Solčava, Sav. do- lina. 1-2 880

Dekla za kuhinjo, prida, poštena in zanesljiva, katere bi znala še nekaj kuhati se sprejme v trgovsko hišo na de- šeli. Plača po dogovoru. Naslov se pošlje na upravo pol. Poštene 862. 1-2

Imam cepljeno trsje lesa najboljših vrst, okoreninjene divjake in šumariče. Anton Turič, Gledoko, pošta Studenec pri Pol- janih. 1-2 844

Ormoška posojilnica (kmečka)

je sklenila obrestovati hranilne vloge v letu 1922

po 4 in 4¹/₂ % Urajuje vsak dan od 8. do 12 ure dop., sprejema in izplačuje vloge in daje posojila na vsakič po 5 in na osebni kredit na 5 in po 6 odstotkov. Rentni in in- validni davek plačuje Posojilnica sama. 1-2 847

Najugodnejši nakup
za vsa živila v novi trgovini

Jaš & Lesjak

Maribor, Šolska ul. 2.

Zbirajte za tiskovni sklad!

J. N. Šoštaric

Maribor, Aleksandrova c. 13

Najnižje cene in največja zaloga manufakturnega, lanenega, volnenega, suknenega blaga, perila i. t. d. — Velika izbira izgotovljenih oblek za moške ženske in otroke. Za ženske in neveste najlepše blago za obleke kakor tudi najlepše opreme za neveste.

Nadalje priporoča svojo veliko zalogo preprog, zastorov, odevi i. t. d.

MEDIĆ, RAKOVČ & ZANKL
d. z o. z. Ljubljana.

Tovarna kemičnih in rudninskih barv ter lakov.
Centrala; Ljubljana. Brzjavni: Meraki, Ljubljana. Skladišče: Novi Sad. Telefon 64.

PODRUŽNICA MARIBOR. Solska ulica.
Gospaska ul. Emailni laki. Pravi firnež. Barve za pode.

Priznana najboljša in zanesljiva kakovost: barve za oble- ke, vse vrste barv, suhe in oljate, mavec (gips), maste- nec (Federweiss), strojno olje, karbolinej, steklarski in mi- zarski klej, pleskarski, slikarski in mizarski čopiči, kakor tudi drugi v to stroko spadajoči predmeti.

„MERAKL“ Lak za pode. — Emailni lak.
Linoleum lak za pode. — Bru- noline.

Ceniki se začasno ne razpošiljajo.

Zadružna gospodarska banka d. d.

Podružnica v Mariboru.

Začasno: Koroška cesta 1/a. — Telefon 311. — Brzjavni: Gospobanka.

Centrala: Ljubljana. Podružnice: Djakovo, Sarajevo, Sombor, Split, Šibenik. Ekspozitura: Bled.

Interesna skupnost z Sveopčo Zanatlijsko banko d. d. v Zagrebu in njeno podružnico v Karlovcu in Gospodarsko banko d. d. v Novem Sadu.

Kapital in rezerve skupno z afilijacijami čez K 50.000.000.—.

Daje trgovske kredite, eskomptira menice, lombardira vrednostne papirje, kupuje in prodaja tuje valute in devize, sprejema vloge v tekočem računu in na vložne knjižice ter preskrbuje vse bančne in borske transakcije pod najugodnejšimi pogoji.

Pooblaščen prodajalec srečk državne razredne loterije.

LEPOTA

kože, obraza vratu, rok, tako kakor tudi lepa rast las se morejo samo skozi razumno nego lepote doseči. Tisočera priznanja so dospela od vseh dežel sveta za lekarnarja Fellerja:

„ELSA“ lilično mlečno milo najboljše blago, najfinejše „milo lepote“; 4 kosi z zamotom in poštino 98 K.

„ELSA“ obrazna pomada odstrani vsako nečistost kože, solne pege, zajedance, nabore i. t. d., naredi kožo mehko rožnato-belo in čisto; 2 porce- anasta lončka z zamotom in poštino K 52.—.

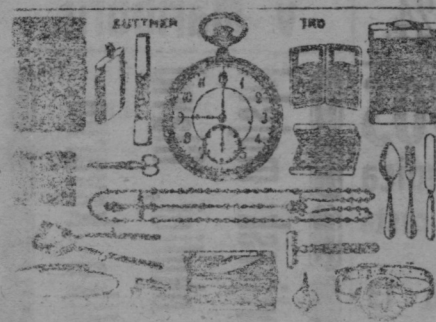
„ELSA“ Tanochina pomada za rast las krepi kožo glave, preprečuje izpadanje, lomljenje in cepanje las, zaprečuje prhut, prerašo vo- sivelost i. t. d., 2 porcelanasta lončka z zamotom in pošt. K 52. Prodajalci ako naročijo najmanj 12 kosov od enega predmeta dobijo popust v naravi.

Razno: Lilično mleko 15 K.; Brkomaz 8 Kr.; najfinejši Hega puder dr. Klugera v velikih originalnih škatljah 30 K.; najfinejši Hega zobni prašek v patent škatljah 30 K.; pu- der za gospe v vrečkah 5 K.; zobni prašek v škatljah 7 K.; v vrečkah 5 K.; Sachet dišava za perilo 8 K.; Schampon za lase 5 K.; rumenilo 12 listkov 24 K.; najfinejši parfem po 40 in 50 K.; Močna voda za lase 58 K. Za razne predmete se zamot in po- ština posebej računa.

EVGEN V. FELLER, lekarnar, Stubica donja, Elsa trg 341 Hrovaško. 2-20 741b

Našli bode za lastno uporabo in DARILA predmete v zlatu, srebru, nakitu, ure, verižice, prstane, uhane, narokvice in krstne spo- minske obeske od raznih potrebščin

kaj iščete

pri znani firmi SUTTNER po najniž- jih dnevnih cenah v najlepšem modernem izdelku. Zlice, nože vilice in škarje, žepne nože, doze za cigarete in tobak, stroje za bri- ti, vžigalnike i. t. d. vsebuje sijajni katalog s slikami od

Tvorniške tvrdke H. SUTTNER, Ljubljana št. 992.

Čuvajte se miši in podgan!

Najuspešnejše vam je mogoče zatirati s strupom, ka- terega dobite najboljše vrste in vedno sveže pri

Jugoslov. serum - zavodu
d. d. Zagreb, Bienicka cesta 21.
832b 1-2* Telefon 14-45. Brzjavni: Serum, Zagreb.

JANUARJA 1922

se bo mudil specialni mehanik za naše

National Registrier Kassen

na ozemlju naše SHS države. Pišite takoj na spodaj stoječ naslov, ako želite kakega popravila ali nad- zorstva na vašem stroju, naš strokovnjak pride k vam takoj. Pojasnila za naše blagajne, ponudbe za naše izvirne kontrolne pasice in ček-trakove vam damo vsak čas brezplačno in neobvezno. Naš mehanik ima legitimacijsko karto naše tvrdke

National Registrier Kassen Ges.m.b.H. Direktion Wien VI
Mariahilfstrasse 57/59. 853

Srečno Novo leto

Vam **16** Glavni
želi trg

FRANC MASTEK
Maribor.

Ako hočete dobro po zmerni ceni in hitro narejeno obleko nabavite si isto pri tvrdki

RUDOLF NIEFERGAL v Mariboru,
Koroška cesta šte. 1.

Istotako se priporoča prečast d. hrovščini hitra in dobra izde- lava talarjev in oblek. Lastna krojačnica! Nadalje se dobi dobro manufakturno blago, možko in žensko suknjo, barhenti, platno, pletenine, posteljne odeje, koci, hlače, perilo i. t. d. Zloga ovratnikov in manšet iz celuloide. 0-0 Zmerne cene! 694 Točna postržba!